

כמנהיג, ואף כגיבור. לימים נעצר ונשפט לתקופת-מאסר ארוכה. כמהלך תקופת-מאסרו התחיל נאצר להתגבש, "לא בסדר", כדברי אחד ממכריו לשעבר. הוא הרבה להתברב, ניסה להתעלות מעל לאסיריים האחרים, שישבו איתו, והם רחו אותו לאט-לאט והוציאו אותו מתוכם. לא עבר זמן רב והתנהגותו גררה את הרתתו מהי צוית העממית.

נאצר שוחרר ביחד עם מאות אסירים אחרים בעיסקת חילופי-השבויים, שנודעה בשם "עיסקת ג'בריל". הוא חזר לרצועה והתחתן. כששב מהכלא, הבחינו מכריו ומיודעיו שאינו עוד אותו האדם שהכירו, אינו אותו האיש שהיה כשנכנס לבית-הסוהר. רבים התחילו להתרחק מחברתו.

היו שניסו לעזור לו בדרכים שונות, בעיקר מתוך רחמים ומתוך מתן קרדיט למה שהיה. אך התנהגותו הרחיקה גם את אלה, לאט-לאט. הסיפורים על התנהגותו ידועים ככל עוה.

כך, למשל, מספרים שהגיע פעם לביתו של אחד מעשירי עזה, הוא ביקש ממנו כסף ואמר שמגיע לו, משום שהקריב שנים רבות מחייו בשהות בכלא למען עמו. העשיר נתן לו כסף. בכסף שקיבל לא השתמש למחייתו, אלא הלך וקנה אוטו חדש, נוצץ ומגקר-עייניים.

עם תחילת האינתיפאדה, הגיעו כאחד הימים חיילים לביתו. במהלך חיפוש שנערך במקום פגעו החיילים באשתו של נאצר, שירדה זמן קצר קודם לכן. דעתה השתבשה בעיקבות הפגיעה, היא חדלה להכיר את קרובה, ואף את בעלה לא הכירה. היא אושפזה למשך שישה חודשים בבית-חולים לחולי-רחה.

נאצר החליט אז לפתוח דף חדש בחייו. הוא רצה להקים גן-ילדים, ופנה למוסדות ולאירגונים שונים הפועלים ברצועה, כדי לקבל מימון לפתיחת הגן. הפרוייקט לא יצא לבסוף אל הפועל, ונאצר החליט בכל זאת לקחת את עצמו בידיים ויצא ללמוד באר-ניברסיטת ביריזית. אך גם שם לא התמיד, ונעדר לעיתים קרובות מן הלימודים.

הוא חזר לרצועה. לפני שמונה חודשים התחיל להסתובב בחברתם של בני מישפחה מסויימת. מישפחה זו ידועה בעוה כמישפחת-עבריינים, המת-עסקת בסמים,

מאז שהתברר נאצר עם בני מישפחה זו,

התרחקו ממנו כל חבריו, ירדיו ומכריו. הוא הוכר מאז ככוגד, ורבים פחדו לדבר איתו או להתקרב אליו.

נאצר, שהיה בעבר בעל מעמד של מנהיג, ניסה להחזיר לעצמו את כבודו הלאומי האבוד בדרכים שונות. בין השאר ידוע שניסה להתקבל לשורות פת"ח ברצועה, אך נדחה. הוא ניסה להתקבל לאירגונים אחרים, אך גם אלה לא רצו לקבל אותו אל שורותיהם. מאז נקשר שמו בפעולות ובאירועים שר-נים, שקרו בחודשים האחרונים ברצועה.

במהלך שמונת החודשים האחרונים הוד היו אותו אנשי הנהגת-ההתקוממות ושלי-חיהם לא פעם. אמרו לו שלא יעבור עם מישפחת העבריינים, שלא יסתובב בחברתם. הוא לא שעה לאזהרות. באחת הפעמים שבהם באו השבאב להזהיר אותו, שלף נשק, ואיים עליהם.

אגדה שהפכה למיסכן

בעזה אומרים שמוחמד נאצר היה אגדה, והפך לאיש מיסכן ומוכה. רבים ריחמו עליו, רבים ניסו לעזור לו בדרכים שונות, אך מאז שהתחיל להסתובב בחברתם של בני מישפחת העבריינים, ניתקו אותו תושבי העיר מגע לחלוטין.

כריס ג'ורג', בכירי ברצועה, היה נפגש מדי פעם עם נאצר. הוא הכיר אותו עוד מתקופת עבודתו בעיר, והיה מיוודר איתו. כאשר נכנס נאצר למישרדו של כריס וביקש ממנו ביום החטיפה שיתלווה אליו, וכאשר הכניס אותו למכונית, ראו אותו ער-ברי המישרד ועוברים ושבים כל אלה הכירו אותם. זה נעשה בגלוי, ללא הסתר.

כשנודע על החטיפה, לא ידעו עדיין רבים מתושבי הרצועה כי ידו של נאצר בחטיפה. לכן היה חשש רב לחייו. חשבו שאם נמצא בידיהם של אנשי החמא"ס, יתכן ויש סכנה ממשית לחייו. אך שמועות בעוה עוברות מהר יותר ממהירות האור. וכך, כבר בשעה 10 בכוקר של היום השישי, ידעו כל תושבי עזה

שכריס נמצא בידיו של נאצר. אז נשמו לרוח-חה. הם ידעו שנאצר לא יפגע בכריס לרעה. השמועה שהוא נמצא בידיו עברה במהירות, ולשונה היה זהה: "מע אל-מג'נון!" (אצל המשועי).

מהרגע שנודע הדבר, מיהרו רבים להודיע בפומבי שאין כל קשר בינם לבין החוטפים. לכן, עוד בשעה 10 בכוקר, גינו האירגונים השונים ברצועה את החטיפה, והכחישו כל קשר אליה. כך גם ההודעה שהגיעה מתוניס, במהירות מפתיעה, מן המישרדים הראשיים של אש"ף.

יותר מכך: כל האישים הבולטים ברצועה, וכל ראשי האירגונים השונים, רצו לעשות כל שיכלו כדי שכריס ישוחרר לפני שצה"ל ימציא אותו בידיו חוטפיו. הם חששו שאם ישוחרר צא בידיו צה"ל, יהיה קל להטיל את האחריות על הנהגת האינתיפאדה.

מאמציהם של תושבי הרצועה היו קרח-תניים. הבעייה היתה לאתר את מיקומו של נאצר.

לא התגורר נאצר בביתו, והסתתר במקום-מחבוא לא-ידוע.

בעוה משערים, שמעשה-החטיפה הוא עוד מעשה בשרשרת של מעשים נואשים שעשה נאצר — ירי על הנהג, כרי להוכיח לבני-עמו שהוא נאמן לעניין הפלסטיני, שהוא עדיין פעיל. מעין ניסיון נואש להחזיר לעצמו את ההילה שאבדה במהלך השנים האחרונות.

התנהגות תמוהה

התנהגות הישראלים כפרשה — הצבא, זרועות-הביטחון, העיתונאים, הפרשנים והאחרים — היא יותר מאשר תמוהה.

ביום השישי היו ברצועת-עזה ובכוחות העיר מחסומים רבים-מספור. מי שנסע באותו הבוקר מן העיר עוה צפונה, לעבר מחסום ארו שבגבול ישראל, נתקל בדרכו כ-12 מחסומים של צה"ל. ביום "רגיל" יש לאורך קטע כביש זה שניים-שלושה מחסומים.

קשה להאמין שמה שהיה ידוע כמעט לכל תושב ברצועה, עוד כיום השישי בכוקר, לא היה ידוע לאנשי זרועות-הביטחון השונות

בעיר. קשה להאמין ששמו של נאצר זר לאר-זנם של אנשי השב"כ ולאזננם של מפקדי צה"ל. האיש שהה שנים ארוכות בבית-הסוהר, והיה בין משוחררי עיסקת-ג'בריל, מאז לא ירד למחתרת, אלא עשה את רוב מעשיו בגלוי, לאוריינו. כל עיתונאי שהיה נוסע לעזה לבדוק את הפרטים היה מגלה בקלות את העובדות המובאות כאן.

אך עיתוני-ישראל חתרו בדרך שונה ומר-זרה. בעיתוני היום הראשון, יומיים אחרי שיחרורו של כריס, הביאו העיתונים דיווחים אחרים לגמרי על השתלשלות הפרשה.

הם לא טרחו להביא לידיעת הקוראים את דיוקנו של החוטף, דבר מהותי לגבי הפרשה כולה. ועל גבי מערכת העובדות החסרות והלא-נכונות התווספו פרשנויות רבות, שכל קשר ביניהן לבין המציאות של החטיפה המ-סויימת הזאת הוא יותר רחוק ממיקרי.

זרועות-הביטחון השונות אך הוסיפו חטא על פשע. ככל כלי-התיקשורת דיווחו מקורות כיטחוניים שונים על-כך שאנשי אש"ף הם שתיכנו וביצעו את החטיפה, ושלחו אצבע מאשימה בעיקר לכיוון אירגון פת"ח. אמרו עוד בהחלטיות שזוהי הסלמה ברורה בדרכי ההתקוממות הפלסטינית, בעוד שהיה ברור לכל אחד מהם שזוהי מיקרה יוצא-דופן, של אדם שיתכן שהוא מעורר בפנפשו, פועל לגמרי לבדו, ללא חסות של שום אירגון או גוף, ובעוד שידעו בבירור שכל האירגונים החשובים ברצועה גינו והסתייגו מן המעשה עוד כיום השישי בכוקר.

קשה למצוא נימוק משמעותי למערכת סילופים כליכך גדולה, אלא אם היתה מכוונת ליצור פרובוקציה, פחד ושינאה. ואולי היתה מכוונת נגד הורים הרבים שה-חליטו להקדיש שנים מחייהם כדי לסייע לעניין הפלסטיני. מובן שהיתה כוונה להש-תמש במקרה כדי להביא לניתוק המגע בין ארצות-הברית ואש"ף.

מורות החטיפה נומקה בעיתונים היומיים רק בסברה שכריס ג'ורג', שיתף פעולה עם חוטפיו. עוד הוסיפו העיתונים וסיפרו שכ-ריס ג'ורג' אוהד את הפלסטינים, ועויין את ישראל.

לבסוף אותר כריס. הוא הובא לביץ'-קלאב שעל חוף העיר עזה, שם קיבלה אותו קבוצה של אישים המזוהים עם אש"ף, שליוחתה אותו ברוב כבוד למלון היחיד בעזה, מרנה-האוס, ורק אז נמסר על כך לשילטונות הצבא — וכך השיגו מנהיגי אש"ף את מטרמתם: להביא לשיחרורו לפני שצה"ל יגיע אליו.

